НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Український державний університет імені Михайла Драгоманова**
Освітня програма	**56862 Філософія**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**033 Філософія**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	**Український державний університет імені Михайла Драгоманова**
Назва ВСП ЗВО	*не застосовується*
ID освітньої програми в ЄДЕБО	**56862**
Назва ОП	**Філософія**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**033 Філософія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Вид освітньої програми	**Освітньо-наукова**

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	**Шабанова Юлія Олександрівна, Бондарєв Артем Віталійович, Бедріна Надія Сергіївна (керівник)**
Залучений представник роботодавців	*не застосовується*
Дати візиту до ЗВО	**29.04.2025 р. – 01.05.2025 р.**

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	**https://drive.google.com/file/d/1ayLZkKBVBXWAZowQHLBh-AQfjGMLV9b0/view**
Програма візиту експертної групи	**https://kf.ffs.udu.edu.ua/images/prog_033.pdf**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітньо-наукова програма «Філософія» у закладі вищої освіти «Український державний університет імені Михайла Драгоманова» заслуговує на акредитацію і відповідає рівню В по всім Критеріям, окрім Критерію 6, який може бути оцінений за рівнем А. ЕГ відзначила наступні позитивні практики: 1) Застосування міжкафедрального підходу до розробки та реалізації ОНП із чітким розподілом ролей і постійною координацією між учасниками як ефективний метод забезпечення узгодженості цілей, змісту та очікуваних результатів навчання. 2) Інтеграція цілей сталого розвитку в освітню програму через систематичне оновлення змісту навчальних компонентів, орієнтованих на глобальні виклики, та використання міжнародних рамок як метод стратегічного планування та структурування ПРН. 3) ЗВО впровадив чітку та прозору процедуру перевірки мовної підготовки вступників шляхом застосування механізмів, що орієнтуються на вимоги ЄВІ та рівень володіння іноземною мовою не нижче В2, що сприяє об'єктивному відбору та відповідності вступників до вимог освітньої програми. 4) Сумісна дослідницька діяльність та участь в міжнародних проектах та конференціях здобувачів та наукових керівників кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти, активне залучення здобувачів до міжнародної співпраці. 5) Студентоцентрованість всіх навчальних сфер ОНП. 6) Форма атестації здобувачів відповідає Закону України «Про вищу освіту» та освітньому стандарту спеціальності 033 «Філософія». 7) У ЗВО діють спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій. 8) Дотримується та розвивається політика академічної доброчесності. 9) Фаховість та наукова активність НПП у сучасному науковому житті на всеукраїнському та зарубіжному рівнях. 10) Проекти, що реалізуються НПП відповідно до міжнародної та всеукраїнської співпраці з кафедрами ЮНЕСКО, діяльність Центру українсько-європейського наукового співробітництва, держбюджетна тема «Медіаграмотність та соціальна відповідальність освітян в умовах інформаційної війни», сприяють формуванню дослідницьких компетентностей аспірантів. 11) У ЗВО діє розширена система підвищення кваліфікації НПП а також умови для зарубіжних стажувань викладачів. НПП ОНП активно включені в процеси наукової та педагогічної взаємоінтеграції та обміну досвідом із провідними зарубіжними університетами (зокрема Польщі та європейських кафедр ЮНЕСКО). 12) НПП проходять процедуру конкурсного відбору, яка є прозорою, об'єктивною та спирається на критерії забезпечення ліцензійних умов. 13) У ЗВО створено сприятливі умови для стимулювання розвитку викладацької майстерності. 14) Активно діє система заохочення НПП. 15) Наявне навчально-методичне забезпечення ОНП, можливість безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів. 16) Здобувачі мають змогу впливати на перегляд ОНП та якість освіти як безпосередньо, так і через діючі колегіальні дорадчі органи (Рада молодих вчених). 17)Системно діє моніторинг якості освіти.

Недоліки

1) Технічні огріхи в описі ОНП. 2) Непослідовність щодо назви практики. 3) Відсутність практичних прикладів реалізації механізмів академічної мобільності здобувачами освітньої програми спеціальності 033 «Філософія». 4) Відсутність ОК теоретико-педагогічного змісту, що забезпечують формування ЗК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. 5) Домінування класичних менторських форм навчання над інтерактивними діалогічним формами педагогічного спілкування в малих групах. 6) Відсутність готовності кваліфікаційних робіт деяких аспірантів 4 року навчання до захисту. 7) Недостатній рівень безбар'єрності для осіб з інвалідністю. 8) Відсутність практики включення до складу робочих груп із розробки ОНП стейкхолдерів.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: Завершити виконання кваліфікаційних робіт з отриманням рекомендацій до захисту аспірантів 4 року навчання до 15 червня 2025 р. В подальшій практиці реалізації ОНП представляти остаточний варіант кваліфікаційних робіт здобувачів 4 року навчання не пізніше ніж 9 місяців до завершення навчання відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України із змінами № 507 від 03.05.2024). І) До початку 2025-2026 н.р.: 1) Переглянути формулювання цілей ОНП із залученням усіх учасників освітнього процесу. 2) Уніфікувати назви освітнього компонента практики в усіх документах, що супроводжують освітню програму, відповідно до чинного положення. 3) Вичитати і відкоригувати опис ОНП на технічні огріхи. 4) Розглянути можливість ввести в перелік обов'язкових ОК дисципліну теоретико-педагогічного змісту, в якості методологічного підґрунтя успішного проходження асистентської практики. ІІ) Протягом 2025-2026 н.р.: 5) Забезпечити зростання рівня поінформованості здобувачів щодо програм академічної мобільності шляхом щонайменше двох щорічних інформаційних заходів (семінарів, зустрічей, вебінарів) із акцентом на визнання результатів навчання, а також оновлення відповідного розділу на офіційному сайті програми. 6) Розробити та оприлюднити методичні рекомендації для здобувачів щодо процедури визнання результатів неформальної та інформальної освіти, а також забезпечити їх супровід через постійно діючі онлайн/офлайн консультації щонайменше раз на семестр. 7) Розширити можливості технологічних ресурсів перевірки на плагіат щодо виявлення збігів та некоректних запозичень з іншомовних джерел (зокрема російських). 8) В здійсненні освітньої компоненти ОНП в 2025-2026 н.р. активізувати використання методів інтерактивного навчання в малих групах для активізації креативного потенціалу здобувачів під час опанування ОК ОНП, що сприяють формуванню креативного мислення та навичок. 9) Розглянути питання комунікації зі стейкхолдерами щодо залучення фахівців для забезпечення можливості отримання здобувачами підтримки ментального здоров'я та підвищення рівня безбар'єрності (термін-один рік). 10) При формуванні проекту оновленої ОНП запровадити практику включення до складу робочих груп стейкхолдерів (термін виконання – напередодні розробки нової редакції ОНП). 11) Оптимізувати навігацію мобільної версії сайту університету. 12) Формалізувати процес

відповідності тем дисертацій напряму наукових інтересів керівників через електронну базу дослідницьких тем та компетенцій науково-педагогічних працівників.

ІІІ. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Для спеціальності 033 Філософія третього рівня вищої освіти діє Стандарт: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/01/033-Filosofiya.dok.filosof.287-01.04.2022.pdf, затверджений Наказом № 287 від 01 квітня 2022 р. ОНП готує фахівців згідно вимогам, які корелюють зі встановленими Стандартом РН. Так, Досягненню РН1 – мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій – а також РН3 і РН7 сприяє опанування таких освітніх компонентів, як: «Наукометрія та науково-організаційна діяльність», «Світова філософія як школа думки», «Сучасні методи наукових досліджень» та інших. Здобуттю РН2 – вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях – і РН5 – планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів – сприяє активна участь аспірантів у науковій діяльності: підготовка фахових статей, участь у наукових проєктах, організація і проведення наукових заходів (конференції, круглі столи), презентація власних результатів (наприклад: https://surl.li/ylnfnx). Реалізації РН4 – формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази; аналізувати дослідницьку проблему – та РН8 – розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити нове цілісне знання – сприяє участь здобувачів у колективній науковій роботі. Наприклад, аспіранти кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики беруть участь у виконанні державної теми «Демократичні цінності в освітній практиці: виклики внутрішніх та зовнішніх міграцій після 24 лютого 2022 року» (керівник – С.О. Терепищий). РН6 – глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці – і РН9 – організовувати і здійснювати освітній процес у сфері філософії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання – реалізуються під час практичної підготовки здобувачів, зокрема під час педагогічної практики. Таким чином, всі результати навчання, що передбачаються Стандартом, забезпечується дисциплінами обов'язкової та спеціальної підготовки.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний Стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми 033 Філософія УДУ імені Михайла Драгоманова відповідає місії та візії університету. Її реалізація ґрунтується на основних цінностях закладу та спрямована на досягнення стратегічних цілей, визначених у «Стратегії розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023-2028 роки» (https://surl.li/sivuhh). Згідно з освітньо-науковою програмою, її мета: «Забезпечити підготовку всебічно освічених, висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів у царині філософії, здатних розв'язувати складні наукові завдання, пов'язані з запитами сучасної науки та практики - на основі здобутих знань та отриманих компетентностей, необхідних для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають вагому

наукову новизну, виражене теоретичне та практичне значення, а також забезпечити належний супровід підготовки та захисту дисертаційних робіт». Це узгоджується з визначеною у Стратегії необхідністю надання здобувачам навичок і компетентностей, орієнтованих на «створення освіченого, доброчесного, інклюзивного та інноваційного суспільства, в якому наука є важливою складовою духовного життя, сталого розвитку та економічного зростання держави, при цьому гармонійно поєднуються знання, компетентності та цінності». Отже, є чітка відповідність між метою ОП і стратегією університету. На фокус-групі з адміністрацією ЗВО ректор Андрущенко Віктор Петрович підкреслив, що першим і основним факультетом Університету був філософський. Проректор з навчально-методичної роботи Вернидуб Роман Михайлович зазначив, що ОНП є фундаментальною, а її векторами є соціальна філософія та філософія освіти. Проректор з наукової роботи Торбін Григорій Мирославович підкреслив тяглість наукової лінії студент - аспірант - викладач - кандидат наук - доктор наук. Проректор з науково-педагогічної роботи (адміністративно-господарська діяльність) Драпушко Ростислав Григорович зазначив, що «Ph» у PhD означає «Філософія», а також гарну матеріально-технічну базу. Проректор з міжнародних зв'язків Лавриненко Володимир Григорович, підкреслив, що Андрущенко Віктор Петрович є президентом Асоціації ректорів Європи.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета освітньо-наукової програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб різних заінтересованих сторін, зокрема здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти та інших стейкхолдерів. 1. Здобувачі вищої освіти та випускники програми: Мета і програмні результати навчання освітньої програми враховують потреби здобувачів третього освітнього рівня, як на очній, так і на заочній формі навчання. Регулярні опитування, які проводяться Центром моніторингу якості освіти УДУ імені Михайла Драгоманова, допомагають визначити напрямки вдосконалення програми, зокрема зміни в логічній структурі навчального плану та у змісті дисциплін. Пропозиції щодо оновлення програми також надходять від студентів, включаючи зміни в обов'язкових дисциплінах, наприклад, заміну «Філософії науки» на «Філософські студії» для кращої інтеграції дискусійних методів навчання. Всі ці зміни сприяють більш ефективному забезпеченню освітніх потреб здобувачів. 2. Роботодавці: Мета програми також враховує вимоги ринку праці та потреби роботодавців. У процесі розробки та вдосконалення програми обговорюються її зміст і результати навчання з представниками академічної та професійної спільноти. Так, рецензенти, зокрема представники Інституту філософії НАН України та інших наукових установ, пропонують орієнтувати програму на розвиток авторських розробок та спеціалізацію дисциплін відповідно до традицій університету. Роботодавці відзначають високу якість підготовки фахівців, яких потребує ринок праці, що підтверджується оцінками якості навчання та зацікавленістю в таких спеціалістах. Також, під час фокус-групи з ЕГ стейкголдери виявили високу зацікавленість у ОНП. 3. Академічна спільнота: Пропозиції науково-педагогічних працівників також були враховані при розробці програми. Враховувалися зауваження щодо змін у логічній послідовності дисциплін та форм контролю, щоб забезпечити високий рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів. Підсумки моніторингу якості навчання показують високий рівень організації освітнього процесу, що свідчить про високий рівень підготовки студентів і відповідність потребам ринку праці. 4. Інші стейкхолдери: Окремо варто зазначити позитивні відгуки рецензентів програми, серед яких представники різних академічних установ, які високо оцінили можливість здобувачів спеціалізуватися в рамках свого дослідження та отримувати універсальну освіту, яка є затребуваною на сучасному ринку праці. Таким чином, мета програми і програмні результати навчання відповідають потребам та інтересам усіх ключових заінтересованих сторін і спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних відповідати вимогам сучасного суспільства та ринку праці.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньо-наукової програми зі спеціальності 033 «Філософія» сформульована з урахуванням актуальних тенденцій розвитку філософської науки, потреб ринку праці, галузевого і регіонального контексту, а також на основі аналізу аналогічних програм провідних вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти. Програмні результати навчання безпосередньо відображають ці орієнтири. Наприклад, РН1 передбачає здатність проводити наукові дослідження на рівні світових досягнень, РН3 - враховувати основні напрямки сучасної світової філософії, РН8 - розв'язувати філософські проблеми з урахуванням соціального, економічного та правового контексту. Підготовка здобувачів враховує потреби ринку праці, включаючи органи виконавчої влади, заклади освіти та наукові установи, що формує широке коло можливостей для професійної реалізації випускників. При підготовці ОНП було враховано кадровий потенціал Університету та сучасні досягнення провідних наукових шкіл, а також загальносвітові тенденції розвитку філософської науки. Галузевий і регіональний контексти втілено через зміст ОП, зокрема через дисципліни, що охоплюють глобальний, національний та локальний рівні філософських досліджень. Важливим є і врахування «Стратегії розвитку міста Києва до 2027 року» (https://kyivcity.gov.ua/news/strategiya_rozvitku_mista_kiyeva_do_2027_roku_vidpovidayemo_na_poshireni_pitannya/), яка окреслює потребу в підготовці фахівців для післявоєнного відновлення. ОП розроблено з урахуванням досвіду вітчизняних програм провідних ЗВО (КНУ імені Тараса Шевченка, Національний університет «Острозька академія» та інших), а також на основі міжнародного академічного досвіду викладачів, що входять до групи забезпечення. Співпраця з українськими та зарубіжними науковими установами й університетами, як-от кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти (https://surl.li/tpyiwl), підтримує актуальність і конкурентоспроможність програми. Досвід зарубіжних університетів (Італії, Іспанії, Польщі, Словаччини, США), відображений у програмі, сприяв удосконаленню освітніх компонентів і обґрунтуванню необхідних змін структурно-логічної схеми навчальної

програми. Аналіз змісту споріднених програм, вільно доступних в Інтернеті, дозволив уточнити структуру освітніх компонентів, покращити теоретичну й практичну підготовку здобувачів, а також структурувати інформацію про ОП на сайті університету. В межах програми функціонує міжнародне партнерство, що забезпечує безперервне впровадження кращих практик в освітній процес: https://surl.li/lpyixp. При цьому враховано підходи до формування каталогів дисциплін, реалізації індивідуальних освітніх траєкторій та інтеграції наукового дослідження в практичну підготовку.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку про відповідність ОНП «Філософія» УДУ імені Михайла Драгоманова Критерію 1 за підкритеріями: 1.1 – Освітня програма забезпечує можливість досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. 1.3 – Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти, сприяє розвитку академічного середовища та інтеграції в освітній простір. 1.4 – Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін. 1.5 – Мета освітньої програми та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. ОНП відповідає рівню В за Критерієм 1. Позитивною практикою експертна група вважає злагоджену командну роботу при створенні і реалізації ОНП.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

До початку 2025-2026 н.р. переглянути формулювання цілей ОНП із залученням усіх учасників освітнього процесу (здобувачів, викладачів, стейкхолдерів), щоб забезпечити більшу відповідність цілям місії університету, запитам ринку праці та забезпечити чітке узгодження з результатами навчання, визначеними в програмі.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітньо-наукова програма передбачає загальний обсяг 45 кредитів ECTS. Із них 33 кредити (70%) відведено на обов'язкові навчальні дисципліни, що охоплюють загальну, професійно-наукову та практичну підготовку, а 12 кредитів (30%) – на вибіркові курси, що відповідає чинним нормативам. У перелік обов'язкових дисциплін загального блоку входять «Філософські студії», «Іноземна мова для академічних цілей», «Методи планування та обробки результатів наукових досліджень» і «Наукометрія та науково-організаційна діяльність». Найбільше кредитів передбачено на вивчення іноземної мови – з огляду на ключову роль міжнародної академічної комунікації, потребу в засвоєнні зарубіжного досвіду та активній участі в міжнародних дослідницьких проєктах.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітку й збалансовану структуру як за змістом (45 кредитів ECTS), так і за тривалістю навчання, яка охоплює 4 роки або 8 семестрів. Навчання за програмою включає цикл загальнонаукової підготовки (4 обов'язкові компоненти – 18 ECTS), цикл дисциплін спеціалізованої підготовки (4 ОК, 12 ECTS), дисципліни за вибором (4 ОК, 12 ECTS), а також виробничу практику (3 ECTS). Така структура дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію, що відповідає положенням «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://surl.li/abqdev) та «Про науково-педагогічну практику аспірантів» (https://surl.li/vjtjtj). Взаємозв'язок освітніх компонентів визначається структурно-логічною схемою навчання й викладання, яка забезпечує досягнення мети програми та програмних результатів навчання. Послідовність вивчення компонентів має логічне обґрунтування: перший рік навчання спрямований на формування міждисциплінарних зв'язків і засвоєння фахової іноземної мови; другий рік – на здобуття базових знань загальнонаукового та спеціалізованого спрямування; третій рік – на поглиблення професійних знань (через дисципліни за вибором) і проходження науково-педагогічної практики; а четвертий рік – на завершення підготовки кваліфікаційної роботи та захист дисертаційного дослідження. Програма має чітко структуровану логіку побудови навчальних дисциплін, що взаємопов'язані між собою та спрямовані на досягнення ключових програмних результатів і успішне виконання здобувачем дисертаційного дослідження. Усі освітні компоненти згруповані відповідно до головної мети програми. Зокрема, обов'язкові дисципліни і спеціалізований цикл логічно продовжуються вибірковими курсами, які поглиблюють здобуті знання. Серед вибіркових дисциплін, які дозволяють формувати індивідуальну освітню траєкторію та підтримують науковий пошук, заслуговують на увагу такі як: «Антропологічні перспективи науки у XXI ст.», «Когнітивні науки і штучний інтелект», «Ефективні комунікації в науково-дослідній діяльності», «Соціальні інновації наукової діяльності» та інші. Більшість дисциплін поєднують теоретико-методологічний і прикладний підхід, формуючи відповідні фахові компетентності. На розвиток цих компетентностей також орієнтована практика, передбачена освітньо-науковою програмою – вона дає змогу перевірити ефективність набутих знань у реальних умовах професійної діяльності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Однією з основних цілей освітньої програми є підготовка висококваліфікованого фахівця, який володіє глибокими концептуальними та методологічними знаннями в галузі філософії, має спеціалізовані вміння і навички, необхідні для розв'язання важливих професійних, наукових та інноваційних завдань. Такий фахівець здатний ініціювати, планувати, проводити й коригувати послідовні наукові дослідження, дотримуючись принципів академічної доброчесності, критично мислити, оцінювати й синтезувати нові та складні ідеї, ефективно комунікувати у професійному середовищі, демонструвати лідерство, інноваційність, самостійність та прагнення до постійного професійного зростання. Теоретичну базу фахівець отримує шляхом засвоєння обов'язкових навчальних компонентів двох основних циклів: загальнонаукової (І) та спеціальної (ІІ) підготовки. Цикл І охоплює чотири обов'язкові компоненти (ЗН01–ЗН04), спрямовані на формування загальних наукових знань і педагогічних навичок, включно зі здатністю пояснювати та презентувати вивчений матеріал. Цикл ІІ також включає чотири обов'язкові компоненти (СП01–СП04), які поглиблюють і структурують попередні знання, сприяючи їхньому застосуванню в конкретних філософських дослідженнях, розвитку критичного мислення, умінню генерувати й обговорювати нові ідеї. Цикл ІV орієнтований на формування поглиблених спеціальних знань відповідно до обраного напряму наукових досліджень і дає можливість реалізувати індивідуальну освітню траєкторію кожного здобувача. Дисципліни циклів ІІ і ІV містять міждисциплінарні теми, що поєднують роботу різних кафедр та структурних підрозділів університету. Структура програми спрямована на розвиток у здобувачів міждисциплінарного підходу, який дозволяє здійснювати спільні дослідження із соціологами, культурологами, істориками, політологами та іншими науковцями суміжних галузей. Практична реалізація навчальних результатів забезпечується через освітній компонент «Науково-педагогічна практика» (П01), головною метою якої є розвиток викладацьких навичок у здобувачів третього рівня вищої освіти. Під час проходження практики здобувачі застосовують набуті знання із загальнонаукових і спеціальних дисциплін у процесі викладання в закладах вищої освіти. Тематика, об'єкт, предмет та завдання дисертаційних робіт здобувачів відповідають предметній області спеціальності 033 «Філософія». Дисертації охоплюють актуальні напрями сучасної філософської думки, зокрема філософську антропологію, соціальну філософію, історію філософії, філософію культури та науки. Варто зауважити, що є деяка непослідовність щодо назви практики. Так, у звіті самооцінювання й у навчальному плані вона називається «Науково-педагогічна практика», у той час, як назва в ОНП «Асистентська практика». Згідно пояснень та додаткових документів, наданих гаранткою на запит ЕГ: «До 2024 року практика згідно НП - Асистентська. З 2024 р. практика є Науково-педагогічною».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

На фокус-групі з ЕГ здобувачі ОНП продемонстрували обізнаність щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін. Здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну траєкторію відповідно до власних інтересів і професійних цілей. Принципи студентоцентризму та академічної свободи реалізуються в університеті згідно з такими документами: «Положення про освітні програми і навчальні плани» (https://surl.li/ovbfro), «Положення про організацію індивідуального навчання здобувачів вищої освіти» (https://surli.cc/dzndzi), а також наказ № 04 від 05.01.2024 року «Про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти на 2024/2025 навчальний рік»

(https://surl.li/nzbkmi). Індивідуальна освітня траєкторія визначається індивідуальним навчальним планом, що містить обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, їхню послідовність, обсяг у кредитах ЄКТС та форму звітності. Формування траєкторії не обмежується лише вибірковими дисциплінами: здобувачі можуть самостійно обирати тему дослідження відповідно до освітньої програми та кафедри, брати участь у конференціях, семінарах, програмах академічної мобільності (https://surli.cc/yuhyii), подавати на визнання результати формальної, неформальної й інформальної освіти (https://surl.li/dklwyw), брати академічну відпустку, обирати гнучкі форми навчання, що забезпечують зручність у здобутті освіти (https://surl.li/iqpyft). Блок вибіркових дисциплін формується на основі двох процесів: по-перше, здобувачі під час опитувань і публічного обговорення освітніх компонентів можуть висловлювати пропозиції; по-друге, за участі стейкхолдерів, які визначають актуальні на ринку праці компетентності. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (https://surl.li/ikijfe) та «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в УДУ імені Михайла Драгоманова» (https://surl.li/amauee) від 19 грудня 2024 року, протокол № 6, зі змінами від 27 березня 2025 року, протокол № 11, частка навчальних дисциплін, що обираються здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня, має становити не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених програмою та навчальним планом. Це спрямовано на формування індивідуальної траєкторії особистісного розвитку, зокрема для набуття soft skills, поглибленого вивчення курсів або реалізації професійних уподобань. Навчальні дисципліни вільного вибору включаються до робочих і індивідуальних навчальних планів для створення умов індивідуального розвитку, врахування професійних інтересів, формування соціальних компетентностей та можливості поглибленого вивчення дисциплін поза обов'язковою частиною підготовки. Тематика дисертаційного дослідження визначається з урахуванням попередньої освіти, наукових інтересів та перспектив самореалізації в обраній галузі.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає практичну підготовку як у рамках більшості основних курсів, так і під час науково-педагогічної практики. Науково-педагогічна практика складає 55% від загальної кількості аудиторних годин. Наприклад, практична частина включає навчання іноземної мови для академічних цілей (ЗН02), формування навичок наукової діяльності (ЗН03, ЗН04), результатом чого є написання та публікація наукових матеріалів (статей, тез тощо). Практика має обсяг 3 кредити ЄКТС і є обов'язковим компонентом основної курсової програми. Її організація регулюється Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів (https://surl.li/hddnnx). Тривалість і терміни визначаються навчальним планом та графіком освітнього процесу (https://surl.li/mkfjmc), а зміст – відповідною програмою. Метою практики є формування компетенцій для професійної викладацької діяльності та розвиток навичок викладання у вищих навчальних закладах, що базуються на теоретичних і методологічних знаннях, здобутих під час вивчення навчальних дисциплін загальнонаукової та спеціальної підготовки. Практика є важливою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, оскільки надає можливість здобути практичний досвід та навички самостійної роботи, необхідні для подальшої професійної діяльності. У 2024 році здобувачі вищої освіти проходили практику на п'ятому семестрі третього року навчання на базі структурних підрозділів (кафедр), де вони займаються дисертаційними дослідженнями. Відповідно до Наказу №405 від 18 вересня 2024 року, практика для здобувачів третього освітньо-кваліфікаційного рівня проходила з 21 жовтня 2024 року по 3 листопада 2024 року. Гарантка ОП надала на запит ЕГ Витяг з протоколу № 9 спільного засідання кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики та кафедри філософії Українського державного університету імені Михайла Драгоманова від 16 квітня 2025 року«Про технічні огріхи», де ухвалено: «вважати неузгодженість у назвах Науково-педагогічної практики в матеріалах самоаналізу освітньо-наукової програми за спеціальністю 033 Філософія для здобувачів освітнього рівня PhD та навчальному плані - технічними огріхами».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Розвиток у здобувачів освіти соціальних навичок (soft skills) забезпечується шляхом вивчення обов'язкових загальних, професійно-спрямованих і вибіркових навчальних компонентів. Наприклад, компонент ЗН03 (Методи планування та обробки результатів наукових досліджень) сприяє формуванню навичок планування, управління часом та ефективної комунікації. Компонент СП03 (Сучасні методи філософських досліджень) орієнтований на розвиток здатності до критичного аналізу, оцінки та генерації нових ідей, а також переосмислення і вдосконалення професійної діяльності – подібні вміння також формуються в рамках П01 (Науково-педагогічна практика). Програма передбачає засвоєння низки соціальних навичок, зокрема СП02 (Актуальні проблеми сучасної соціальної філософії): критичного наукового мислення, володіння навичками письмового та усного наукового мовлення, ефективної комунікації як з науковою спільнотою, так і з широкою аудиторією. Також акцент зроблено на здатності працювати в команді, налагоджувати конструктивну взаємодію, презентувати результати наукових досліджень на міжнародному рівні, активно використовувати іноземні мови у науковій і викладацькій практиці ЗН02 (Іноземна мова для академічних цілей), а також оперувати сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями для обміну, збору та аналізу даних, дотримуючись принципів академічної доброчесності. Формуванню зазначених навичок сприяють також участь у публічних виступах під час семінарів, колоквіумів, дискусій, дебатів, а також регулярна взаємодія з науковими керівниками, викладачами, фахівцями університету та представниками інших установ під час участі в наукових заходах. Під час розробки програми враховано вимоги сучасного ринку праці, зокрема необхідність швидкого реагування на зміни, уміння приймати обґрунтовані рішення і працювати в умовах невизначеності. Здобувачі продемонстрували свої soft skills під час зустрічі з ЕГ, і їх соціальна активність також була підтверджена під час зустрічі із представниками студентського самоврядування.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг навчального навантаження визначається відповідно до норм Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Один кредит ЄКТС еквівалентний 30 годинам загального навчального навантаження, яке включає як заняття в аудиторії, так і самостійну роботу здобувача вищої освіти. Згідно з навчальним планом освітньої програми «Філософія», загальне навчальне навантаження здобувача вищої освіти становить 1350 годин, що відповідає 45 кредитам ЄКТС. Із них 556 годин припадає на аудиторні заняття при денній формі навчання, а 154 години – при заочній. Самостійна робота здобувача при денній формі складає 794 години, а при заочній – 1196 годин із загального обсягу навчального часу. Три кредити ЄКТС передбачені для проходження науково-педагогічної практики. Співвідношення аудиторного та самостійного навчального навантаження при денній і заочній формах відповідає вимогам, визначеним у «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» від 19 грудня 2024 року, протокол №4 (https://surl.li/fsupea). Такий структурний розподіл забезпечує оптимальний баланс між навчальними заняттями та науково-дослідною роботою здобувачів третього рівня вищої освіти та відповідає рівню аналогічних освітніх програм з філософії як в Україні, так і за кордоном. Це також закріплено в «Положенні про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» від 26 січня 2023 року, протокол №2 (https://surl.li/juungc).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

На даний час освітній процес за дуальною формою не впроваджується. Водночас практична спрямованість програми підтверджується збалансованим розподілом лекцій, практичних занять, навчальної практики та обсягом самостійної роботи, що «Положенню про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 19 грудня 2024 року (протокол №4): https://surl.li/fsupea.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

У «Стратегії розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023-2028 роки» (https://surl.li/gadsdx) підкреслюється, що університет ставить за мету підготовку висококваліфікованих фахівців для сфери освіти, науки, культури й виробництва на основі дослідницьких підходів. Ці фахівці мають бути адаптованими до викликів ринкових і демократичних трансформацій, здатними жити й діяти в умовах інформаційного суспільства та глобального світу, поєднуючи європейську ідентичність з патріотизмом і відданістю українській державі. Тож орієнтація на глобальні цілі розвитку є ключовим вектором для ефективної реалізації освітньої програми. Інтегральна компетентність програми – вміння генерувати нові ідеї, вирішувати складні завдання, володіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні дослідження з науковою новизною і прикладною цінністю – підтверджує її відповідність цілям сталого розвитку, зокрема: 4 (якісна освіта), 5 (гендерна рівність), 8 (гідна праця та економічне зростання), 9 (інновації та інфраструктура), 10 (зменшення нерівності), 15 (мир, справедливість і сильні інститути): https://surl.li/heznzm. На зустрічі з ЕГ Свириденко Денис Борисович (ОК «Наукометрія та науково- організаційна діяльність»), представник кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти (https://surl.li/tpyiwl) засвідчив міжнародну орієнтовність програми і зазначив Ціль 4 як фундамент, а також підкреслив, що ОНП своїм духом відповідає Цілям 5 і 16.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку про відповідність ОП Критерію 2 за підкритеріями 2.1 – Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти (за наявності). 2.2 – Освітня програма має чітку структуру, а її освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему, що дає змогу досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Програма забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, а також сприяє розвитку аналітичного мислення здобувачів освіти. 2.3 – Зміст освітньої програми відповідає предметній області, визначеній для відповідної спеціальності. 2.4 – Структура та зміст ОП передбачають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вибір навчальних дисциплін. 2.5 – ОП

містить елементи практичної підготовки, що сприяють набуттю необхідних професійних компетентностей. 2.6 – Освітня програма передбачає набуття соціальних навичок. 2.7 – Обсяг окремих освітніх компонентів відповідає законодавчим вимогам, фактичному навантаженню здобувачів та програмним результатам навчання. 2.8 – Структура освітньої програми та її компоненти забезпечують практикоорієнтованість навчання. 2.9 – ОП сприяє формуванню компетентностей, орієнтованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. ОП відповідає рівню В за Критерієм 2. Позитивною практикою експертна група вважає те, що освітня програма інтегрує глобальні цілі сталого розвитку як ключовий стратегічний орієнтир, що забезпечує її актуальність, міжнародну спрямованість і ціннісну наповненість.

Недоліки

1) Непослідовність щодо назви практики. Так, у звіті самооціювання й у навчальному плані вона називається «Науково-педагогічна практика», у той час, як назва в ОНП «Асистентська практика». 2) Технічні помилки в описі ОНП.

Рекомендації

1) До початку 2025-2026 н.р. уніфікувати назви освітнього компонента практики в усіх документах, що супроводжують освітню програму, відповідно до чинного положення. 2) До початку 2025-2026 н.р. вичитати і відкоригувати опис ОНП на технічні огріхи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти (https://udu.edu.ua/nauka/aspirantura), що відповідає вимогам Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Вони є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Відповідно до «Правил прийому на навчання до аспірантури в 2024 році», на програму підготовки доктора філософії (PhD) за спеціальністю 033 «Філософія» можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. До вступних випробувань допускаються кандидати, які подали всі необхідні документи, визначені цими правилами, та отримали позитивну оцінку за поданий реферат або наукові публікації, тематика яких відповідає обраній науковій проблематиці. Прийом на освітньо-наукову програму відбувається на рівних умовах із дотриманням усіх нормативних положень, чинних в межах Університету, включаючи постанови та рекомендації Міністерства освіти і науки України. Водночас програми вступних випробувань, розроблені з урахуванням предметної галузі та тематики поданого реферату, покликані виявити рівень теоретичної підготовки вступника та його мотиваційну готовність до навчання в аспірантурі. Однією з умов допуску до іспитів є успішне складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ): у 2023 році – з іноземної мови з результатом не нижче 130 балів, або у 2024 році – з тесту загальної навчальної компетентності з результатом не нижче 160 балів. Вступні іспити передбачають перевірку знань з іноземної мови (англійської, німецької або французької) на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також перевірку знань зі спеціальності, що відповідають стандарту вищої освіти для рівня магістра, і з філософії. Як було зазначено на фокус-групі НПП з ЕГ, щонайменше 80 відсотків вступників мають високі бали на вступних іспитах з англійської мови.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не

суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Результати навчання, здобуті в інших закладах вищої освіти, визнаються відповідно до таких нормативних документів: «Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (нова редакція)» від 19 грудня 2024 року (протокол №5: https://surl.li/zaumns) та «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу» від 9 березня 2023 року (протокол №3: https://surli.cc/adtjdg). Обидва документи доступні у відкритому доступі на офіційному сайті Університету. Щодо участі здобувачів освітньої програми в академічній мобільності та співпраці з іншими закладами освіти: процедура передбачає, що ректор Університету видає наказ про створення комісії, яка здійснює аналіз навчальної програми у партнерському закладі, де студент планує навчатися. У разі позитивного висновку укладається договір між університетами. Рішення про зарахування результатів навчання, здобутих під час академічної мобільності, ухвалює Вчена рада Університету на підставі зіставлення змісту навчальних програм і обсягів кредитів відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS). Хоча наразі за освітньою програмою спеціальності 033 «Філософія» приклади застосування таких механізмів відсутні, Університет має встановлену процедуру їх реалізації, як це передбачено «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу» (протокол №3: https://surli.cc/adtjdg). Крім того, питання визнання навчальних результатів і кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, регулюється «Положенням про переведення, поновлення і відрахування осіб, які навчаються в УДУ імені Михайла Драгоманова (нова редакція)» від 27 березня 2025 року, протокол №11: https://surli.cc/khyigu. Попри наявність усіх необхідних нормативних механізмів, у межах освітньої програми за спеціальністю 033 «Філософія» на сьогодні відсутні приклади реалізації процедур академічної мобільності. Це зумовлено низкою об'єктивних чинників: 1) тривалими обмеженнями на міжнародні поїздки в період пандемії COVID-19 (2020-2021 роки), 2) збройною агресією рф проти України з 2022 року, що спричинило логістичні, фінансові та безпекові ускладнення для участі в академічній мобільності; 3) а також тим, що переважна більшість здобувачів програми – чоловіки призовного віку, які мають обмеження на виїзд за межі України відповідно до чинного законодавства.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Питання неформальної освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова регламентується низкою внутрішніх нормативних документів, зокрема: «Положенням про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу» (затвердженим 26 січня 2023 року, протокол №2: https://surl.li/dzlwiw) та «Положенням про порядок визнання і перерахування результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті» (від 25 січня 2024 року, протокол №6: https://surl.li/njqumu). Актуальна інформація щодо цих питань регулярно оновлюється на офіційному сайті Університету, а також на вебресурсах відповідних інститутів і кафедр. У межах кожної освітньої програми, що діє в Університеті з дотриманням принципу академічної свободи, впроваджено механізм визнання результатів неформального навчання. Зокрема, це стосується результатів, здобутих студентами під час проходження курсів на освітніх онлайн-платформах, таких як «Coursera for Campus Basic» (за безкоштовними студентськими ліцензіями) або «Prometheus». Результати неформальної освіти можуть бути визнані, якщо їхній зміст, обсяг та тематика відповідають навчальному компоненту, його окремим розділам, темам чи індивідуальним завданням, що передбачені освітньою програмою. Процедура визнання поширюється як на обов'язкові, так і на вибіркові навчальні компоненти освітніх програм, за винятком підсумкової атестації. Станом на зараз в межах цієї освітньої програми в аспірантурі прикладів визнання результатів неформальної чи інформальної освіти не зафіксовано. Проте в Університеті існують передбачені механізми для реалізації такої процедури – зокрема, згідно з «Положенням про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу» від 26 січня 2023 року, протокол №2. Відсутність практичного застосування механізмів визнання результатів неформальної або інформальної освіти пояснюється відсутністю відповідних запитів з боку здобувачів, які поки що не ініціювали процес визнання результатів, здобутих поза межами формальної освіти. Також має місце недостатній рівень поінформованості аспірантів про наявні можливості, попри те, що в Університеті створено нормативну базу для реалізації таких процедур. Крім того, аспіранти зазвичай зосереджуються на науковій роботі та виконанні індивідуального дослідницького плану, що суттєво знижує їхню зацікавленість у додаткових освітніх ініціативах. Водночас складність формалізації та доведення відповідності змісту неформальних освітніх курсів навчальним цілям дисциплін аспірантури, особливо в гуманітарній сфері, вимагає ретельного аналізу, що також стримує реалізацію відповідного механізму на практиці.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку про відповідність ОНП Критерію 3 за підкритеріями: 3.1 – Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти. 3.2 – Правила прийому враховують особливості освітньої програми, що забезпечує прозорість відбору

та доступність інформації для вступників. 3.3 – Заклад вищої освіти здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності. 3.4 – Заклад вищої освіти здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. ОП відповідає рівню В за Критерієм 3. Позитивною практикою експертна група вважає: забезпечення прозорих механізмів перевірки мовної підготовки вступників, що відповідають вимогам ЄВІ та рівню В2.

Недоліки

Відсутність практичних прикладів реалізації механізмів академічної мобільності здобувачами освітньої програми спеціальності 033 «Філософія» та визнання результатів неформальної/ інформальної освіти в межах цієї освітньої програми, незважаючи на наявність затверджених процедур.

Рекомендації

1) До кінця 2025 року забезпечити зростання рівня поінформованості здобувачів щодо програм академічної мобільності шляхом щонайменше двох щорічних інформаційних заходів (семінарів, зустрічей, вебінарів) із акцентом на визнання результатів навчання, а також оновлення відповідного розділу на офіційному сайті програми. 2) Протягом 2025 року розробити та оприлюднити методичні рекомендації для здобувачів щодо процедури визнання результатів неформальної та інформальної освіти, а також забезпечити їх супровід через постійно діючі онлайн/офлайн консультації щонайменше раз на семестр.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ЕГ засвідчила відповідність форм організації освітнього процесу згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» у новій редакції (https://surl.lu/yxntio). ОНП реалізується за очною (денна та вечірня) та заочною формами навчання. Форми та методи організації освітнього процесу за ОНП використовуються в комбінованій варіативності лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, консультацій з викладачами. Надані форми навчання реалізуються через змішаний формат (в живу та онлайн) педагогічної комунікації. При цьому ЕГ відмічає пріоритет класичних форм навчання над сучасними інтерактивними формами навчання на кшталт мозкових штурмів, роботи над кейсами у малих групах, які сприяють активізації креативного та аналітичного мислення. При цьому, проф. Терепищий С.О. залучає в навчальний процес методи споглядального харавктеру, на кшталт медитації чи дихальних практик, що сприяє, необхідному філософу, стану зосередження та психологічної рівноваги. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підкреслили значущість дослідницької складової ОНП як сильну сторону, що реалізується через навчальний процес у вигляді дискусій та обговорень проблемних питань в межах програмних ОК, що стало одним з визначальних аспектів мотивації їх навчання на наданій програмі. На думку ЕГ, важливим здобутком ОНП є залучення сучасних цифрових технологій до здійснення навчального процесу, чому сприяє активна підтримка Центру «Цифрових технологій в гуманітаристиці». На думку ЕГ, цей комплекс рішень дозволяє успішно досягнути ПРН за ОНП. ЕГ пересвідчилася, що викладачі можуть вільно обирати форми та методи викладання, які будуть найбільш відповідними для досягнення конкретних ПРН за їх ОК. В кожному силабусі та в матеріалах методичного забезпечення дисциплін на платформі Moodle визначені специфічні форми та методи навчання з врахуванням особливостей контенту ОК. Викладачі та здобувачі на зустрічі з ЕГ підкреслювали співпрацю в межах освітнього процесу та обмін думками на рівних. Даний факт відповідає пріоритету студентоцентрованості та концепції освіти для сталого розвитку, відповідно до Стратегії університету на 2023-2028 роки (https://surl.li/svyqcd).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ зафіксувала, необхідна інформація щодо освітнього процесу за даною ОНП розташована на сторінці відділу аспірантури і докторантури офіційного сайту закладу, а також на сторінках структурних підрозділів, що

забезпечують освітній процес здобувачів третього рівня освіти (PhD), згідно «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» в нової редакції. ЕГ відзначає змістовну насиченість методичного забезпечення програмних ОК на платформі Moodle, до якої члени ЕГ отримали гостьовий допуск. Робочі програми та Силабуси програмних ОК містять повну інформацію щодо контенту, РН, порядку та критеріїв оцінювання та політики курсу, що дозволяє здобувачам здійснювати змістовно мотивоване та усвідомлене навчання. Викладачі завірили ЕГ, що на початку першого заняття дисциплін проводиться детальне роз'яснення відповідних організаційних компонентів та наповнення дисципліни. Додаткові питання щодо ОК здобувачі можуть поставити викладачам використовуючи корпоративну пошту та групу в Telegram або Viber. Загальну інформацію щодо ОНП, її цілей, завдань, термінів та умов навчання, вимог та термінів виконання дослідницької роботи на початку кожного навчального року надає гарант програми Гончаренко К.С., яка системно відстежує процеси реалізації ОНП протягом всього навчального процесу. На зустрічі зі здобувачами та випускниками ЕГ зафіксувала високий рівень поінформованості та задоволеності учасників освітнього процесу наданою системою інформування

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Під час робочих зустрічей із здобувачами, викладачами ОНП та керівниками дослідницьких робіт ЕГ відзначила розуміння важливості поєднання навчання та досліджень під час реалізації програми. Проф. Свириденко Д.Б. підкреслив що ОК «Наукометрія та науково-організаційна діяльність», яку він викладає, має безпосередню мету розвинути практичні навички здобувачів у важливій сфері пошуку та роботи з джерельною базою. В межах наданого ОК також формується уявлення щодо процедури та специфіки захисту в Спеціалізованої раді. Гарант ОНП Гончаренко К.С. зазначила, що розвиток дослідницьких здібностей аспірантів відбувається в процесі роботи над рефератом в межах програмного ОК «Філософські студії», що дозволяє здобувачам першого року навчання мати структуроване уявлення щодо алгоритмів здійснення наукового дослідження. Слід зазначити що тематика рефератів обирається на перетині проблематики дисципліни та власної теми дослідження аспірантів, що в наступному використовується в написанні статей та тез здобувачів. Розвиток навичок дослідника щодо аналізу, методологічного забезпечення та синтезу наукових пошуків здобувача органічно вплетений в ОНП та реалізується через всі компоненти програми, що спирається на принципи концепції Open Science. Поміж іншого, викладання ОК « Методи планування та обробки результатів наукових досліджень», « Сучасні методи філософських досліджень», « Іноземна мова для академічних цілей» сприяє формуванню навичок наукової комунікації та розширенню уявлень щодо методологічних підходів до наукового дослідження. Через симуляції воркшопів та конференцій, вибудовуються навички наукової комунікації англійською мовою в межах ОК «Іноземна мова для академічних цілей». Важливою частиною взаємодії освітнього та дослідницького компонентів ОНП є індивідуальне консультування з викладачами за межами аудиторного процесу, що сприяє реалізації студентоцентрованого підходу та формуванню креативного середовища для наукового надбання аспірантів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ підтверджує, що вдосконалення та оновлення ОК ОНП відбувається на систематичній основі, відповідно до «Положення про освітні програми та навчальні плани в УДУ імені Михайла Драгоманова». Ці оновлення відбуваються за ініціативою НПП або здобувачів освіти. Оновлення ОК обговорюється на відповідних кафедрах та затверджується на їх засіданнях. Підставою для оновлення змісту ОК виступає регулярне опитування здобувачі ОНП. В результаті наданих процедур ОНП 2024 року набуло змін в структурно-логічній схемі, а також уточнення змісту та назви ОК «Філософські студії» (раніше «Філософія науки»), викладання якої будується на міждисциплінарному підході; «Іноземна мова для академічних цілей» (раніше «Іноземна мова»), що сприяє акцентуації в опануванні англійської відповідно до інструментів наукової комунікації з зарубіжними дослідниками; «Сучасна когнітивістика та штучний інтелект» (раніше «Сучасна когнітивістика»), що сприяє осучасненню ОК новітніми можливостям залучення ШІ до наукових досліджень. Всі оновлення ОК підтверджені відповідними протоколами їх затвердження. Результати власних наукових здобутків НПП впроваджуються в оновлення змістовних модулів ОК відповідно до останніх тенденцій в гуманітаристиці. Проф. Свириденко Д.Б. на підставі набутого досвіду в межах Декади сталого розвитку, ініційованої UNESCO, що проходила в квітні 2024 року, впровадив в ОК «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» модулі щодо інструментів наукової співпраці та принципів Open Science. Проф. Терепищий С. О. оновив зміст ОК «Актуальні проблеми сучасної соціальної філософії» новітніми студіями щодо питань глобалізації. Директор ННІ філософії та освітньої політики, проф. Русаков С.С., вивчаючи досвід Центру культурологічних та релігійних досліджень УМКС, впровадив модуль щодо сучасних культурних феноменів у викладання ОК «Humanitarian Studies: Philosophical Discourse about Culture». Відповідно, система якості ЗВО реагує швидко на побажання та потреби здобувачів та сприяє внесенню змін в ОК на постійній основі. При цьому, ЕГ відмічає, що в логіко-структурній схемі ОНП відсутня дисципліна теоретико-педагогічного змісту, що має методологічно підготувати здобувачів до успішного здійснення асистентської практики, відповідно до сучасних здобутків педагогіки вищої школи в умовах трансформаційної освіти. Згідно Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програм ЗК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті забезпечується більшістю програмних ОК, при цьому окремого теоретичного ОК щодо сучасних педагогічних методологій не представлено. Хоча викладачі та гарант ОНП наголосили при зустрічі, що педагогічна підготовка здійснюється на принципах спадкоємності та наслідування, теоретичне ОК педагогічного змісту сприяло би більш ґрунтовній підготовці аспірантів й до аспірантській практики й до майбутньої викладацької діяльності у ЗВО.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЕГ позитивно оцінює заходи ЗВО та Інституту філософії та освітньої політики щодо інтернаціоналізації діяльності за ОНП. В ході зустрічі із НПП та здобувачами ЕГ отримала розширену інформацію про активну співпрацю проф. Русакова С.С. з керівником Центру культурологічних та релігійних досліджень Люблянського університету проф. Митею Великонею, а також з директором Центру Східної Європи УМКС Валентином Балюком. Наукова взаємодія з Академією IGNATIANUM в Кракові сприяла збагаченню культурфілософської візії аспірантів ОНП. Проф. Свириденко Д.Б., зав. каф. ЮНЕСКО з наукової освіти, в квітні 2024 року взяв участь у «Всесвітній конференції кафедр ЮНЕСКО», присвяченій Декаді сталого розвитку. Принципи цієї концепції виступають основою побудови як діяльності кафедри, так й навчального процесу на ОНП в цілому. Високий рівень дослідницької відповідності сучасним запитам європейської освіти та науки стали підставою для запрошення проф. Свириденко Д.Б. до складу Спеціалізованої ради в Ягелонському університеті (Краків, Польща) для закордонного рецензування дисертації. Розширенню процесів інтерналізації освіти сприяють семінари з провідними науковцями Європи, на кшталт професора Валентина Балюка, директора Центру Східної Європи УМКС та британським публіцистом Дугласом Мюрреем, про що ЕГ пересвідчилась під час зустрічей з НПП та здобувачами. Здобувачі під час зустрічей підкреслили активність ЗВО в процесах інтернаціоналізації та сприяння їх залучення до міжнародних програм відповідно до угод УДУ з провідними науковими установами Іспанії, Італії, Словаччини, США, Польщі, Латвії, Туреччини, що відкриває широкі можливості участі у міжнародних проєктах, конференціях, семінарах та апробації результатів власних досліджень в науковому середовищі зарубіжжя.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ зазначає в цілому відповідність ОНП критерію 4. ЕГ визначає, що форми та методи навчання і викладання за ОНП сприяють досягненню заявлених ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Означені критерії забезпечені комплексною політикою ЗВО та органічно здійснюються протягом реалізації програми. ЕГ пересвідчилася, що всі учасники освітнього процесу поінформовані своєчасно щодо всіх деталей конкретних ОК через низку організаційних заходів інформування на сайті, в силабусах та робочих програмах, на платформі Moodle та через безпосереднє інформування здобувачів гарантом ОНП та викладачами ОК. На зустрічах ЕГ отримала підтвердження зрозумілості та достатності такого інформування здобувачами, що здійснюється завдяки структурованій логіці синтезу результатів дисциплін, практик, участі в конференціях та виконанні дослідницької роботи. На думку ЕГ, даний комплекс відповідає аспірантському рівню спеціальності 03 Філософія та визначеним цілям ОНП. ЕГ пересвідчилась у позитивній практиці систематичного оновлення змісту ОК НПП, що відбувається на основі фахових дискусій на кафедрах із залученням сучасних практик наукової комунікації. ЕГ відзначає значущість заходів щодо інтернаціоналізації вищої освіти та наявність численних активних програм співпраці із ЗВО європейських країн. Позитивною практикою визначається сумісна дослідницька діяльність та участь в міжнародних проектах та конференціях здобувачів та наукових керівників кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти на чолі проф. Свириденко Д.Б., а також активне залучення здобувачів до міжнародної співпраці в межах відділення Центру україно-європейського наукового співробітництва в УДУ Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики на чолі з проф. Русаковим С.С. Представлені навчально-дослідницькі практики сприяють якісному наповненню ОНП компонентами співпраці з зарубіжними науковцями. Позитивної оцінки заслуговує організаційна діяльність гаранта ОНП Гончаренко К.С., під керуванням якої навчально-дослідницькі завдання та цілі програми знаходять успішної реалізації.

Недоліки

Домінування класичних менторських форм навчання над інтерактивними діалогічним формами педагогічного спілкування в малих групах.

Рекомендації

В здійсненні освітньої компоненти ОНП в 2025-2026 н.р. активізувати використання методів інтерактивного навчання в малих групах для активізації креативного потенціалу здобувачів під час опанування ОК ОНП, що сприяють формуванню креативного мислення та навичок.

Рівень відповідності Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Проведення контрольних заходів регламентується розділом 7 «Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова», а також «Порядком контролю якості знань студентів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (нова редакція)» https://surl.li/iuhxul. та реалізуються в процесі проведення аудиторних занять та онлайн. Зустрічі 3 та 4 підтвердили, що здобувачі освіти брали участь в контрольних заходах, про які були попереджені при ознайомленні з дисципліною на перших заняттях. Силабуси ОК містять чітко визначені критерії оцінювання за дисципліною. В межах дисципліни «Філософські студії» передумовою допуску до іспиту виступає виконання реферату, як форми дослідницької діяльності, що підкреслює науковий характер програми. Критерії оцінювання реферату викладені на сторінці наданої дисципліни на платформі Moodle, до якої ЕГ отримала гостьовий допуск. В умовах онлайн здійснення освітнього процесу при використанні дистанційних засобів впроваджено електронні журнали з інформацією про результати поточних та підсумкових контрольних заходів. До журналів вноситься інформація про активності здобувачів під час занять, опитування, аналіз виконання практичних завдань, письмової контрольної роботи та самостійної роботи. Випускна атестація здійснюється у формі захисту дослідницької роботи (кваліфікаційна робота рівня PhD). Учасники фокус-груп (зустрічі 3 та 4) підтвердили зрозумілість форм і змісту контрольних заходів, об'єктивність екзаменаторів. Здобувачі усвідомлюють значущість, умови та терміни виконання кваліфікаційної роботи. Наукова організація виконання дослідницької роботи здійснюється через зрозумілість здобувачами вимог до її змісту та структури. Такий підхід дозволяє підкреслити саме наукову орієнтацію цієї ОНП. Крім того, призначення контрольних заходів визначають ПРН, які досягаються через засвоєння матеріалу певного освітнього компонента.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (http://surl.li/grzgz). Формою атестації здобувачів вищої освіти є публічний захист дисертаційного дослідження на здобуття ступеня доктора філософії. Така форма контролю передбачена Розділом ІІІ. (Форма атестації здобувачів вищої освіти) ОНП «Філософія», що реалізується на базі філософських кафедр Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. На зустрічі із здобувачами (Зустріч 4) аспіранти 4 року навчання Заїчко Владислава, Гриценко Сергій підтвердили виконання вимог щодо захисту їх кваліфікаційних робіт, які знаходяться на стадії остаточного доопрацювання. На запит ЕГ представлено висновок розширеного засідання кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Заїчко Владислави Валеріївни на тему «Мова як фундаментальна засада культурної ідентичності іноземних студентів» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 033 – Філософія (Витяг з протоколу № 5 від 23 грудня 2024 року), відповідно якого дисертація рекомендована до захисту та затверджено склад разової Спеціалізованої ради. Робота Гриценко Сергія ще не отримала рекомендації до захисту та знаходиться на доопрацюванні. Гарант ОНП Гончаренко К.С. підкреслила, що аспіранти, які вчасно не представили завершену роботу, підлягають відрахуванню.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На зустрічі із аспірантами (зустріч 4), представниками студентського самоврядування (зустріч 5) та представниками Ради молодих вчених та наукового студентського товариства (зустріч 6) здобувачі освіти підтвердили об'єктивність викладачів під час оцінювання навчальних досягнень студентів, а також прозорість проведення контрольних заходів. Спілкуючись із особами вказаних фокус-груп, ЕГ відмічає відсутність на ОНП конфліктних ситуацій. При цьому здобувачі поінформовані щодо алгоритму дій у разі виникнення конфліктних ситуацій. Процедура повторного проходження контрольних заходів, як свідчить спілкування у різних фокус-групах, не застосовувалася. Проте, сама процедура передбачає повторне складання при комісії. Створення комісії супроводжується

розпорядженням ректора. Проф. Терепищий С.О. підтвердив, що у разі виникнення конфліктних ситуацій щодо оцінювання результатів навчання, працює комісія у складі 3 викладачів, для об'єктивного розгляду питання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. У ЗВО визначена чітка та зрозуміла політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Вона передбачена «Положенням про академічну доброчесність УДУ», «Положенням про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» та «Порядком контролю якості знань студентів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (нова редакція)», які розміщені на офіційному сайті ЗВО. Головним технологічним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності на ОНП є програмні продукти, що виявляють наявність збігів та некоректних запозичень у відкритих інтернет-джерелах (StrikePlagiarism) та джерелах внутрішньої бази даних УДУ, (Turnitin). На цих програмах перевіряються не лише тексти дисертаційних досліджень, а й інші продукти інтелектуальної діяльності (статті, тези, монографії тощо). Зауважимо, що НПП ОНП сприяють популяризації принципів академічної доброчесності. Гарант Гончаренко К.С., викладачі та керівники дослідницьких робіт ОНП проводять систематичну роботу із здобувачами, підкреслюючи необхідність дотримання норм академічної доброчесності під час занять на відповідних ОК та консультаціях. Під час зустрічі з НПП та керівниками ОНП ЕГ переконалась у тому, що експертиза на плагіат дослідницьких робіт аспірантів здійснюється завдяки комісії, яка розглядає результати технічної перевірки текстів та виносить остаточне рішення відповідно до експертної думки фахівців. Також позитивною практикою ЕГ відмічає те, що в РП ОК прописуються основні принципи академічної доброчесності з якими можуть ознайомитися здобувачі. За порушення академічної доброчесності здобувачі притягуються до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік), повторне проходження відповідного освітнього компонента/освітньої програми, відрахування з університету. На ОНП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено. Згідно нормативних документів здобувачі притягуються до академічної відповідальності, що діє за алгоритмом: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєння вченого звання, позбавлення права займати науково-педагогічні або науково-академічні посади.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ОНП в цілому дотримано вимоги даного критерію. 1. Форми контролю здобувачів, види, процедура і правила проведення контрольних заходів доступні, чіткі та зрозумілі, уможливлюють встановити досягнення ПРН для окремого ОК, віддзеркалені в силабусах/робочих програмах, які оприлюднені на вебсторінці ННІ філософії та освітньої політики. 2. Форма атестації передбачена на ОНП відповідає освітньому стандарту спеціальності 033 Філософія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 3. Процедури проведення контрольних заходів, розв'язання конфліктних ситуацій зрозумілі, оцінювання об'єктивне, що підтверджено інтерв'юванням здобувачів, відсутністю випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за цією ОНП. 4. Популяризується політика дотримання академічної доброчесності, про що свідчить вищезазначені документи та результати опитувань здобувачів, НПП, представників студентського самоврядування тощо. Додатково використовують цифрові системи, що уможливлюють автоматично запобігти шахрайству (Turnitin та StrikePlagiarism). Механізми, що регулюють, регламентують та контролюють дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності у ЗВО чіткі та зрозумілі. Вирішальним в оцінюванні критерію стала відповідність нормативним вимогам у межах кожного підкритерію, а також наявність позитивних практик поточного та ітогового оцінювання відповідно до специфіки ОК, ретельного та релевантного визначення шляхів досягнення ПРН в силабусах/робочих програмах, усвідомленого дотримання здобувачами академічної доброчесності та відсутність суттєвих недоліків.

Недоліки

Відсутність готовності кваліфікаційних робіт деяких аспірантів 4 року навчання до захисту.

Рекомендації

Завершити виконання кваліфікаційних робіт з отриманням рекомендацій до захисту аспірантів 4 року навчання до 15 червня 2025 р. В подальшій практиці реалізації ОНП представляти остаточний варіант кваліфікаційних робіт

здобувачів 4 року навчання не пізніше ніж 9 місяців до завершення навчання відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України із змінами № 507 від 03.05.2024). Протягом 2025-2026 н.р. розширити можливості технологічних ресурсів перевірки на плагіат щодо виявлення збігів та некоректних запозичень з іншомовних джерел (зокрема російських).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз кадрового складу, який забезпечує підготовку здобувачів ОНП, поданий у ВСО, показав, що за усіма показниками – публікаційна активність, стажування, навчально-методичні праці, викладацький склад кафедри повністю відповідає як Ліцензійним умовам, так і цілям ОНП й дослідницьким темам кафедри. Група забезпечення, а також задіяні в освітньому процесі викладачі мають наукові ступені доктора/кандидата філософських наук та вчені звання (доцента/професора). Враховуючи міждисциплінарну специфіку ОНП «Філософія» в УДУ, навчальний та дослідницький процес здійснюється завдяки взаємоінтеграційній діяльності кафедр філософії, соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти. При викладанні та науковому керівництві враховується дослідницький фокус кожної кафедри, що сприяє високій якості підготовки аспірантів в широкому колі філософської проблематики. Крім цього, до забезпечення ОК ОНП залучені НПП з інших структурних підрозділів: канд. фіз.-мат. н, доц., зав. каф. мат. аналізу, диф. рівнянь та теорії ймовірностей Нікіфоров Р. О. та канд. фіз.-мат. Н., доц., факультет мат., інформатики та фізики Гончаренко Я.В. (забезпечують викладання ОК «Методи планування та обробки результатів наукових досліджень»); канд. пед. н., доц, доц. кафедри германських мов факультету іноземної філології Бегека Д. А. (забезпечує викладання ОК «Іноземна мова для академічних цілей»). Безпосереднє спілкування з гарантом, випускниками ОНП та НПП підтвердили, що на ОНП «Філософія» залучаються до викладання та керування здобувачами лише провідні, фахові науковці. Наукові праці викладачів, залучений до реалізації ОНП доводять високу професійну кваліфікацію та свідчать про повну відповідність Ліцензійним вимогам НПП. Русаков С.С. відповідність за крит. 1 (4 фах., 1 Scopus, 5 WOS – відповідно ОК 8), 2,8,9,15,19,20. Свириденко Д.Б. відповідність за крит. 1 (1 фах., 2 Scopus, 6 WOS відповідно ОК 4)Гончаренко К.С. – відповідність за крит. 1 (5 фах.1 Scopus – відповідно ОК 1, ОК 5, П1), Терепищий С.О. відповідність за крит. 1 (4 фах., 1 WOS – відповідно ОК 6), 3,4,6,7,8,10,19. Матюшко Б.К. відпов. за крит. 3,4,12, 14. Нікіфоров Р.О. відповідність за крит. 4 (відповідно ОК 3), 12, 14, 19. Бегека Д.А. віпов. За крит. 1 (5 фах. відповідно ОК 2), 4,12,19. ЕГ відмічає високий рівень наукової активності НПП, усі проходять стажування як у вітчизняних ЗВО (в тому числі й в УДУ), так й на базі зарубіжних програм. Під час зустрічі з з НПП була продемонстрована висока мотивація щодо якості викладання, пошуку нових форм викладання, постійного оновлення змісту ОК. На підставі аналізу тем дисертаційних досліджень та публікацій керівників (доданих до ВСО) ЕГ дійшла до висновку відповідності наукових інтересів керівників тематиці аспірантів.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Всі НПП, які забезпечують освітній процес за ОНП Філософія, працюють на умовах контракту і пройшли через законодавчо визначену процедуру конкурсу, що унормовано внутрішнім «Порядком проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад» УДУ. Процедура конкурсного відбору є зрозумілою і публічною. Варто відзначити, що участь в конкурсі беруть, як НПП, які вже працювали на посаді, так і сторонні особи, що відповідають вимогам і критеріям ОНП. Під час спілкування у фокус-групі (зустріч 8) Жижко Т.А. (начальник відділу кадрів) повідомила, що конкурсний відбір здійснюється на підставі діючого в університеті «Порядку» на підставі відповідності ліцензійних вимог щодо третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. При проведені конкурсу враховується відповідність освіти, наукового ступеня, вченого звання, наукових та науково-методичних здобутків претендента профілю кафедри, а також враховуються рекомендації гаранта та завідувачів кафедр. Результати розгляду кафедр щодо проф. якостей претендентів розглядаються конкурсною комісією та затверджується наказом ректора. На питання ЕГ щодо визначення терміну роботи НПП за контрактом, Жижко Т.А. надала відповідь, що термін рекомендує кафедра, а остаточне рішення приймає конкурсна комісія та ректор. Для об'єктивності конкурсного добору НПП Центром моніторингу якості освіти ДУД проводиться щорічне рейтингове оцінювання НПП, кафедр, факультетів відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» https://surl.lu/jxxvqy. Результати рейтингового оцінювання НПП оприлюднено на сайті закладу у відкритому доступі в Розділі 5. «Результатів моніторингу якості освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова за 2023-2024 н.р.» https://surl.lu/yngafi стор. 85-92. Так за результатами моніторінгу 2023-2024 н.р. в номінації «Краща кафедра 2023-2024 навчального

року» друге місце посіла кафедра соціальної філософії , філософії освіти та освітньої політики ННІ філософії та освітньої політики. А в номінації «Кращий факультет/інститут 2023-2024 навчального року» серед переможців визначено ННІ філософії та освітньої політики (Директор Русаков С.С.).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В межах здійснення ОНП навчальний та дослідницький процес збагачується залученням провідних фахівців вітчизняної та зарубіжної філософської сфери. Зустріч 10 підтвердила глибоку обізнаність зарощених проблематикою ОНП та процедурними аспектами її реалізації. Д.філос.н. проф. Бойко А.І., д.філос.н. проф. Киврюк О.Г., канд..філос.н., доц. Орденов С.С. мають тривалу історію співпраці, запрошуються в якості консультантів, стейкхолдерів та опонентів. Вони озвучили пропозиції, які ними вносились до актуальної теперішньої редакції ОНП. Пропозиції стосувалися змістовної частини. Це орієнтація на перспективні питання сучасної філософії, зокрема – проблематика цифрового суспільства. Як результат – ОНП містить доопрацювання дисциплін з врахуванням наданого спрямування. Активна співпраця в напрямку організації та реалізації ОНП триває з провідними фахівцями філософської сфери, які надають рекомендації щодо її покращення: зокрема д-р. філос.н., проф. Шевчук Д.М. (НУ «Острозька академія») брав участь в обговоренні та рекомендації ОНП в редакції 2024 р., д-р. філос.н., проф. Бойченко М.І. (КНУ імені Тараса Шевченка) підкреслив варіативну специфіку ОНП та порадив підсилити традиції УДУ в підготовці аспірантів. Гостьова лекція проф. Бойченко М.І. в межах круглого столу Інституту філософії НАН України збагатила дослідницький досвід здобувачів. Змістовно важливими стали рецензії та поради д-р. філос.н., проф. Йосипенка С.Л. (Інституту філософії НАН України). В якості залучення фахівців до лекторської практики, були проведені гостьові лекції з проф. Валентином Балюком (директором Центру Східної Європи УМКС, Польща). В межах активної зарубіжної діяльності кафедри ЮНЕСКО відбулися зустрічі здобувачів ОНП з представницею кафедри ЮНЕСКО «Learning Sciences» Ольгою Гулей. Серед запрошених вітчизняних науковців був член-кор. НАН України, д. філос.н. проф. Анатолій Єрмоленко. За сприяння Відділу зарубіжної філософії Інституту філософії імені Григорія Сковороди відбувся круглий стіл «Мапа та територія прагматичного повороту», в ході якого здобувачі були дотичні до сучасних поглядів провідних українських філософів таких як Віталій Лях, Ніна Поліщук, Михайло Бойченко, Іван Іващенко. Цінний філософсько-публіцистичний досвід отримали аспіранти від зустрічі з британським публіцистом та письменником Дугласом Мюрреєм. В межах лекторію «Наука з перших уст» здобувачі прослухали лекції д-р Катерини Кобченко (Берлін), д-р Діани Спулбер (Італія), д-р Дороти Май (Польща). Лекції та зустрічі на базі ННІ філософії та освітньої політики під керівництвом канд. філос.н., доц. Русанова С.С. відвідували аспіранти всіх філософських кафедр, що було підтверджено під час зустрічей 3,4,9. В цілому, ЕГ фіксує активне залучення провідних фахівців, роботодавців та дослідників як до процесу вдосконалення ОНП, так й її реалізації у вигляді гостьових лекцій, рецензій та опонувань дисертаційних досліджень аспірантів.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ пересвідчилась у постійному підвищенні кваліфікації НПП як у межах України, так і за кордоном шляхом участі у конференціях, семінарах, програмах міжнародної мобільності. Цей процес регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників в УДУ». Викладачі ОНП не рідше ніж раз на п’ять років проходять стажування в Україні на базі ЗВО, за кордоном, програмою Erasmus+, іншими стипендіальними програмами. На резервній зустрічі на запрошення ЕГ Виноградова Ю.Б. - зав. орг. від. Навч.-метод. Центру повідомила, що саме це відділ, відповідає за підвищення кваліфікації НПП. Виноградова Ю.Б. поінформувала що підвищення професійної та педагогічної майстерності НПП відбувається завдяки системній співпраці з Центром моніторингу якості вищої освіти, Відділом аспір. та докт., Відділом ліцензування та акредитації, На підставі Відділу практики були проведені семінари практичної підготовки ОНП. Викладачі ОНП мають можливість проходити курси іноземної мови, але ж на платній основі. Зарубіжними стажуваннями ОНП опікується Міжнародний відділ. ЕГ засвідчує активну діяльність НПП ОНП в напрямку зарубіжного стажування, зокрема проф. Свириденко Д.Б. щорічно долучається до стажувань, вебінарів та конференцій в межах програми Erasmus+ та через всеукраїнське та міжнародне партнерство із кафедрами ЮНЕСКО. НПП ОНП активно підвищують кваліфікацію за кордоном, про свідчать: Сертифікат від 2022 р. 6 кредитів проф. Терепищого С.О. про підвищення кваліфікації в Польщі; Сертифікат від 29.04. 21 6 кредитів про Міжнародне стажування в Латвії та Сертифікат від 1511.21 р. 6 кредитів про підвищення кваліфікації в Чехії доц. Гончаренко К.С.; Сертифікат доц. Нікіфорова Р.О. від 15.01.24 кредити в Польщі. Досягнення НПП відзначаються та мотивуються моральними та фінансовими заохоченнями згідно «Положення про заохочувальні відзнаки». Однією з позитивних практик УДУ є преміювання за публікації статей у наукових виданнях, що входять до міжнародних баз даних Проректор Лавриненко В. Г. на зустрічі 2 повідомив про систему преміювання НПП та аспірантів за публікації у виданнях баз Scopus або Web of Science в розмірі 5000 гривень. На зустрічі з керівництвом УДУ ЕГ пересвідчилась в системній політиці підтримки НПП керівництвом, завдяки розлогій інформації проректорів Драпушко Р. Г., Лавриненко В. Г. Торбіна Г.М. Підтримку з боку керівництва засвідчили й учасники зустрічей 3 та 9. На запит ЕГ бухгалтерія ЗВО надала довідку щодо отримання грошових премій Гончаренко Я.В., Гончаренко К.С.., Свириденка Д.Б.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП Філософія реалізується висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом. Освітні компоненти викладаються НПП, що мають відповідні освіту, науковий ступінь, вчене звання. До позитивних практик слід віднести:1. фаховість та наукову активність НПП у сучасному науковому житті на всеукраїнському та зарубіжному рівнях (зокрема, їх наукові праці, участь у редакційних колегіях, в оргкомітетах конференцій, філософських форумів, диспутів, круглих столів тощо). Це дозволило оновити редакцію ОНП Філософія 2024 року такими освітніми компоненти як Філософські студії, Наукометрія та науково-організаційна діяльність, Світова філософія як школа думки, Humanitarian studies: philosophical discourse about culture (викладається англійською мовою), а також збагатити варіативну частину ОНП авторськими ОК, що відповідають дослідницькій тематиці викладачів; 2. Проекти, що реалізуються НПП відповідно до міжнародної та всеукраїнської співпраці з кафедрами ЮНЕСКО (зав. каф. Свириденко Д.Б.), діяльність Центру українсько-європейського наукового співробітництва, що діє на базі ННІ філософії та освітньої політики (дир. Русаков С.С.), держбюджетна тематика «Медіаграмотність та соціальна відповідальність освітян в умовах інформаційної війни» (наук. керівник Терепищий С.О.), сприяють формуванню дослідницьких компетентностей аспірантів; 3. На ОНП діє постійна практика залучення роботодавців до освітнього процесу через читання гостьових лекцій, участь в численних заходах, що проводяться кафедрами ННІ філософії та освітньої політики, який в 2023-2024 н.р. визнаний лідером Інститутів УДУ; 4. В ЗВО діє розширена система підвищення кваліфікації НПП а також умови для зарубіжних стажувань викладачів. НПП ОНП активно включені в процеси наукової та педагогічної взаємоінтеграції та обміну досвідом із провідними зарубіжними університетами (зокрема Польщі та європейських кафедр ЮНЕСКО); 5. НПП проходять процедуру конкурсного відбору, яка є прозорою, об'єктивною та спирається на критерії забезпечення ліцензійних умов.; 6. У ЗВО створено сприятливі умови для стимулювання розвитку викладацької майстерності. 7. В Університеті системно діє моніторинг якості освіти, відповідно якому щорічно проводить рейтингове оцінювання НПП, аналіз та результати рейтингового оцінювання НПП, кафедр, факультетів/інститутів оприлюднено на сайті університету у відкритому доступі. За результатами 2023-2024 року одними з переможців стали кафедра соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики та ННІ філософії та освітньої політики (Директор Русаков С.С.), які забезпечують підготовку здобувачів на ОНП.8. Активно діє система заохочення НПП (зокрема премії за публікації статей у наукових виданнях, що входять до міжнародних баз даних Scopus або Web of Science). Відповідно до вищенаведеного ЕГ дійшло висновку щодо зразковості ОНП за критерієм 6.

Недоліки

Відсутні.

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час зустрічі із представниками допоміжних підрозділів УДУ ЕГ встановила, що фінансування ЗВО відбувається за кошти державного бюджету та надходжень за надання платних освітніх послуг. У УДУ функціонує бібліотека (https://lib.udu.edu.ua/). Бібліотека надає доступ до даних наукометричних баз до баз Web of Science, Scopus, Cambridge University Press. Для зручності доступу, в будівлі, де знаходиться кафедра філософії та культурології знаходиться бібліотека, що містить фахову навчально-наукову літературу для здобувачів вищої освіти та НПП. Під час фокус-групи було встановлено, що фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу є загалом достатніми для підготовки фахівців за ОНП: наявні навчальні корпуси, комп'ютерний клас, відповідне ліцензійне програмне забезпечення, аудиторії з мультимедійними засобами для читання лекцій та проведення практичних занять, мережа гуртожитків та спортивна інфраструктура високого рівня якості . Будівлі університету обладнанні пандусами для забезпечення інклюзивності освітнього процесу. У навчальних корпусах та гуртожитках університету наявні укриття з наявними запасними виходами. На платформі MOODLE (https://moodle.udu.edu.ua) забезпечений доступ до силабусів та робочих програм навчальних дисциплін.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами експертною групою було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що є необхідними для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. Зокрема, наявний безоплатний доступ до комп'ютерних класів, фондів та електронних каталогів бібліотеки необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності. У гуртожитках також створені достатні умови для проживання та самостійного навчання аспірантів

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У процесі онлайн огляду приміщень та фокус-груп спілкування зі здобувачами, гарантом ОНП та представниками адміністрації університету було встановлено, що освітнє середовище є загалом безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. У приміщеннях університету (навчальні корпуси, гуртожитки) наявні укриття. В умовах підвищеної воєнної небезпеки здобувачі повністю або частково (змішане навчання) переводяться на дистанційне навчання з використанням платформ Google Meet, Zoom, Moodle тощо. Інформація про сховища постійно надається на інструктажах чи озвучується викладачем на початку заняття. На базі Кабінету психології Факультету психології працює кризова психологічна служба. У відповідному розділі вебсайту університету розміщені посилання на контакти практичних психологів та графік роботи. Поруч з навчальними корпусами наявні їдальні та кафе.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітня: здобувачі мають можливість апробації результатів досліджень на базі університету у фахових виданнях та наукових конференціях Організаційна та інформаційна підтримка (зміст ОНП, нормативні документи, оголошення) реалізується через сайти аспірантури та докторантури (https://surl.li/ynksrs); структурних підрозділів/кафедр, що забезпечують освітній процес за ОНП (https://surl.lu/vgtsuo) та відповідно сторінка у соц.мережі facebook (https://surl.li/ykwchb); сайт Інституту (https://surli.cc/qitsdk); та відповідну сторінку Університету (https://udu.edu.ua). Консультативна та соціальна: Здобувачам доступні консультації з роботи з ресурсами бібліотеки У УДУ працює відділ міжнародних зв'язків, який займається координацією навчання, стажування, проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації у закордонних ЗВО. Підтримка фізичного і ментального здоров'я: Профспілкова організація студентів та здобувачів УДУ надає соціальну підтримку у вигляді матеріальної допомоги здобувачам, організовує психологічну підтримку, надає правовий захист.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб визначена Статутом УДУ ім. Михайла Драгоманова» погодженого Конф.труд. колективу ун-ту від 3 травня 2023 р., пр. № 1(https://surl.li/fmnunf) Наказом №102 від 04.03.2023 Про призначення відповідальних осіб за забезпечення доступу до приміщень ун-ту маломоб.груп населення (https://surl.li/qlhhcb)«Положенням про організацію індив. навчання здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 23 березня 2023 р., пр. №3: (https://surl.lu/ookoan). Під час онлайн зустрічей зі здобувачами ВО, студентським самоврядуванням, НПП, адміністрацією університету та онлайн огляду матеріально-технічної бази встановлено, що в УДУ створено умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, зокрема навчання здобувачів з особливими потребами може здійснюватися за рахунок наявності індивідуальних освітніх траєкторій на основі гнучкого графіка роботи, зокрема – дистанційних та індивідуальних занять. На першому поверсі знаходиться бібліотека та читальний зал з розширеними дверима для можливості заїхати на колясці. Здобувач із особливими потребами може займатись спортом в Спорткомплексі, де його супроводжує тренер. Під час зустрічі із персоналом допоміжних структурних підрозділів зі слів психолога було встановлено, що Кабінет психології здійснює соціально-психологічний супровід осіб різних соціальних категорій. Під час реалізації освітньої програми здобувачів з особливими освітніми потребами не було.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх

учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час онлайн зустрічі зі здобувачами, керівництвом ЗВО, а також в результаті аналізу Відомостей про самооцінювання експертною групою було з'ясовано, що політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті регламентує «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 09 березня 2023 р., протокол №3 (https://surl.lu/rvnmab). На Резервній зустрічі було з'ясовано, що зазвичай Центр моніторингу якості освіти в опитування включає питання з антикорупційного забезпечення 2 рази за навчальний рік.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Наявне навчально-методичне забезпечення ОНП, можливість безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, яке дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів в сукупності є достатніми для забезпечення досягнення цілей та програмних результатів навчання за цією ОНП. ЕГ констатує наявність достатніх умов забезпечення освітнього процесу в УДУ ім. М. Драгоманова на високому рівні.

Недоліки

ЕГ звертає увагу на недостатній рівень безбар'єрності для осіб з інвалідністю.

Рекомендації

Розглянути питання комунікації зі стейкхолдерами щодо залучення фахівців для забезпечення можливості отримання здобувачами підтримки ментального здоров'я та підвищення рівня безбар'єрності (термін-один рік).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (нова редакція)», від 19 грудня 2024 р., протокол № 5 (https://surl.li/wgyxmm); «Положення про освітні програми та навчальні плани в Українському університеті імені Михайла Драгоманова (нова редакція)» від 26 січня 2023 р., протокол №2: (https://surl.li/hlgrne); «Положенням про забезпечення якості освіти» від 28 березня 2024 р., протокол №8: (https://surl.li/kzrune). Щодо періодичності і процедур перегляду ОП, то вона регламентується «Положенням про освітні програми та навчальні плани в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 26 січня 2023 р., пр. №2. (https://surli.cc/ksdnfs). Перегляд ОП здійснюється не менше як 2 рази на рік. Проєктна група ж група може вносити необхідні зміни чи доповнення до ОП щорічно протягом терміну реалізації програми. Центр моніторингу проводить регулярні опитування (https://surli.cc/qeqnby). На момент проведення акредитаційної експертизи ОНП проєктна група розробила проєкт ОНП у 2024 р. що було відображено у звіті про СО, а також з'ясовано під час аналізу оприлюдненої інформації про ОНП на сайті кафедри. Під час фокус груп було встановлено, що перегляд і коригування ОНП мали місце у 2024 р. На засіданні Ради молодих вчених було внесено пропозицію щодо зміни обов'язкових освітніх компонент циклу загальнонаукової підготовки (змінити назву навчальної дисципліни «Філософія науки» на «Філософські студії», таким чином відобразивши важливість дискусій як методу навчання здобувачів освітніх програм з різних спеціальностей на спільних лекційних та семінарських заняттях, а також зміна «Іноземної мови» на «Іноземну мову для академічних цілей» для акценту на професійно-мовленнєвих компетентностях здобувачів саме в навчально-науковій діяльності). Враховуючи результати опитувань випускників та здобувачів, які внесли пропозиції було вдосконалено вибіркову компоненту НП. Так «Сучасну когнітивістику» було замінено на «Когнітивні науки та штучний інтелект», а на ОК «Критичне та креативне мислення» замінили ОК «Філософське консультування».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі в УДУ мають змогу впливати на перегляд ОНП та якість освіти як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. У ЗВО для цього передбачено низку механізмів. По-перше, шляхом прийняттям участі в опитуваннях. По-друге, шляхом спілкування здобувачів з викладачами під час занять. По-третє, шляхом регулярних зустрічей здобувачів із гарантом ОНП. За результатами висловлених здобувачами зауважень та пропозицій приймаються (у випадку обґрунтованості чи масштабності пропозицій) відповідні рішення. Під час зустрічей здобувачі підтвердили можливість впливати на зміст та якість ОНП (Зустріч 4). У робочій групі освітньої програми присутній представник здобувачів, який має можливість передавати свої побажання щодо внесення змін в ОНП. Відтак ЕГ робить висновок, що здобувачі мають змогу впливати на зміст та якість ОНП, їхні пропозиції втілюються у порядку та в терміни, визначені ЗВО. ЗВО проводить опитування з питань забезпечення якості освіти серед здобувачів, а отримана в результаті опитування інформація аналізується та використовується для вдосконалення змісту та якості ОНП

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

За даною ОНП свої висновки надали стейкхолдери: Йосипенко Сергій Львович - доктор філософських наук, завідувач відділу історії філософії України Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України ; Коломієць Сергій Леонідович - кандидат філософських наук, викладач кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін, Київського інституту Національної гвардії України. Рцензії за ОНП були написані: Бойченко Михайло Іванович - доктор філософських наук, професор кафедри теоретичної і практичної філософії, Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Шевчук Дмитро Михайлович - доктор філософських наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету «Острозька академія». В групі забезпечення ОНП сетйкхолдери відустні. Загалом на зустрічах з ЕГ стейкголдери підтвердили свою залученість до процесу розробки та вдосконалення освітньої програми.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У УДУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП. Кар'єру аспірантів після випуску відстежує структурний підрозділ - Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики (наразі розробляється стратегія роботи Асоціації випускників Інституту, очолює яку доц. Целковський Г.А), кафедра філософії, а також Відділ аспірантури та докторантури Університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ на основі аналізу доступної інформації встановила, що система забезпечення якості в УДУ загалом забезпечує реагування на виявлені недоліки, пов'язані зі змістом ОНП та її реалізацією, відповідно до Відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 23 березня 2024 р., (https://surl.li/mjyvqc). Основним загально університетським структурним підрозділілом, який залучено до реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти є Центр моніторингу якості освіти УДУ імені Михайла Драгоманова (https://monitoring.udu.edu.ua/en/). Здобувачі освіти здійснюють моніторинг питань пов'язаних з інформаційним супроводом та підтримкою здобувачів освіти через участь в опитуваннях. Радою молодих вчених УДУ було обговорено змістове наповнення навчальних дисциплін циклу загальнонаукової підготовки всіх ОНП УДУ та внесено пропозиції щодо уточнення їх назв: Філософі науки – Філософські студії, Іноземна мова – Іноземна мова за професійним спрямуванням (пр. №2 16.10.2024).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За ОНП 033 Філософія третього рівня освіти повній акредитації раніше не підлягала. Три умовні (відкладені) акредитації 2022 р., 2023 р. та 2024 р. через воєнний стан в Україні, тому зауважень і пропозицій з останньої

акредитації не надходило. Щодо зауважень і рекомендацій, сформульованих під час попередніх акредитацій інших ОП, то вони були максимально враховані: розроблено нові й оновлено низку положень УДУ, проведені заходи з обговорення результатів попередніх акредитацій.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У УДУ процедури внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюються відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 23 березня 2024 р.(https://surl.li/mjyvqc), що передбачає залучення всіх учасників освітнього процесу до забезпечення якості, відповідно до рівнів її реалізації. ЕГ пересвідчилася, що в академічній спільноті УДУ сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за ОНП. За наданою ЗВО інформацією, відповідно до внутрішніх нормативних документів процеси та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті забезпечується низкою підрозділів на індивідуальному, кафедральному, факультетському/інститутському, університетському. У процесах внутрішнього забезпечення якості ОП беруть участь: гарант освітньої програми та члени робочої групи, кафедри та/або науково-дослідні та дослідницькі підрозділи університету, окремі штатні науково-педагогічні працівники, здобувачі. ЕГ пересвідчилась під час фокус-груп, що система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ґрунтується на повазі до академічних свобод, дотриманні академічної доброчесності та співпраці всіх учасників освітнього процесу за ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Здобувачі в УДУ мають змогу впливати на перегляд ОНП та якість освіти як безпосередньо, так і через діючі колегіальні дорадчі органи (Рада молодих вчених)

Недоліки

Відсутність практики включення до складу робочих груп із розробки ОНП стейкхолдерів.

Рекомендації

При формуванні проекту оновленої ОНП запровадити практику включення до складу робочих груп стейкхолдерів (термін виконання – напередодні розробки нової редакції ОНП).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов‘язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу регулюється «Статутом Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» погодженого Конференцією трудового колективу університету від 3 травня 2023 р., (https://surl.li/fmnunf); «Положенням про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (нова редакція) від 26 січня 2023 р. (https://surl.li/hwwzsy); Колективним договором УДУ імені Михайла Драгоманова від 31 травня 2023 р.(https://surl.lu/lrvlce); Правилами внутрішнього розпорядку Університету від 31 травня 2023 р. (https://surl.li/rtulfl); «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» від 09 березня 2023 р. (https://surl.lu/rvnmab). Зазначені документи доведені до учасників освітнього процесу, розміщені на офіційному сайті Університету, сайтах структурних підрозділів/кафедр та знаходяться у відкритому доступі (https://surl.lu/daploa). Експертною групою було проаналізовано зміст означених

документів і встановлено, що в них послідовно з обґрунтованими взаємозв'язками визначено: права та обов'язки членів трудового колективу та здобувачів вищої освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОНП «Філософія» станом на дати проведення акредитаційної експертизи розміщено на вебсайті УДУ ім. М. Драгоманова.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному вебсайті кафедри філософії в вкладці "Аспірантура", Блок «Освітньо-наукова програма» за покликанням (https://surl.li/ywbryz) розміщено навчальні програми, силабуси та інша необхідна для учасників освітнього процесу та стейкголдерів інформація. Достатність обсягу інформації про освітню програму було підтверджено здобувачами вищої освіти, гарантом освітньої програми та стейкголдерів на зустрічах з ними експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, загалом є чіткими, зрозумілими та доступними. Усі учасники освітнього процесу дотримуються процедур під час реалізації освітньої програми. Проект ОНП «Філософія» розміщено на офіційному вебсайті Інституту. Обсяг інформації про ОНП «Філософія», яка розміщена на офіційному вебсайті Інституту, є достатнім для інформування зацікавлених сторін.

Недоліки

Відсутні.

Рекомендації

Оптимізувати навігацію мобільної версії сайту університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП спрямований на формування знань, умінь і навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності фахівця як у сфері фундаментальних, так і прикладних наукових досліджень. Програма охоплює ключові напрями сучасної філософської думки. Можливість обирати дисципліни за вибором, узгоджуючи їх з науковими

керівниками, дозволяє аспірантам враховувати власні наукові інтереси, зокрема ті, що стосуються тематики їхніх дисертацій. Важливою складовою підготовки науковців є високий рівень володіння іноземною мовою (передусім англійською), що необхідно для активного залучення до міжнародного наукового обміну та ефективної комунікації з іноземними колегами. Ця потреба реалізується через обов'язкову дисципліну "Іноземна мова для академічних цілей", а також через фахову англомовну дисципліну "Humanitarian studies: philosophical discourse about culture". Формування наскрізних (трансверсальних) навичок дослідника здійснюється в процесі опанування всіх обов'язкових навчальних компонентів програми. За потреби здобувачі можуть додатково розвивати окремі компетентності шляхом вивчення вибіркових дисциплін.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Структурні підрозділи та кафедри Навчально-наукового інституту філософської освіти і науки рекомендують наукових керівників, дослідження яких відповідають науковим запитам здобувачів. Із проблематикою, якою займаються викладачі, можна ознайомитися на сторінках відповідних кафедр або підрозділів на офіційному сайті університету. Під час затвердження теми дослідження забезпечується її повна відповідність науковим напрямам обраного наукового керівника. Наприклад, аспірантка другого року навчання кафедри філософії Максим'яка Т. працює над темою «Цифрові технології як каталізатор культурної еволюції від людини до пост-людини: історико-філософський контекст» – науковий керівник: Гончаренко К.С., доцент, кандидат філософських наук, завідувач кафедри філософії. Перелік публікацій, що релевантні темі дослідження, доступний за посиланням: https://surl.li/zbknqt Аспірантка другого року навчання кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти Поліщук В. обрала тему «Освіта для сталого розвитку громад: філософсько-освітній аналіз» – науковий керівник: Свириденко Д.Б., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти. Його наукові інтереси охоплюють філософські проблеми наукової освіти. Він також керував науково-дослідними проєктами, що фінансувалися Міністерством освіти і науки України: «Відповідальне громадянство через наукову освіту: соціокультурні механізми реалізації в Україні» (2022–2024) та «Українська вища освіта як інструмент стратегії миробудівництва» (2019–2021). Під його керівництвом захищено 7 кандидатських і 2 докторські дисертації з філософських наук. Аспірант третього року навчання кафедри філософії Кудрик Р. працює над темою «Ірраціоналізм та традиція консерватизму: стратегії взаємодії (історико-філософський аналіз)» – науковий керівник: Глушко Т.П., доктор філософських наук, професор.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

У Постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (https://surl.li/gyjaeh) визначено вимоги до компетентностей членів разової спеціалізованої вченої ради. Зокрема, передбачається наявність у них щонайменше трьох наукових публікацій, зміст яких відповідає тематиці дисертації здобувача, опублікованих упродовж останніх п'яти років до моменту створення ради або після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук). У чинній освітній програмі до реалізації освітніх компонентів залучено 12 науково-педагогічних працівників, серед яких 4 – доктори філософських наук і 8 – кандидати філософських наук. Серед наукових керівників аспірантів не менше половини мають науковий ступінь доктора філософії та вчене звання професора. Андрущенко В.П. і Хамітов Н.В. є дійсними членами Національної академії педагогічних наук України. Усі викладачі відповідають щонайменше чотирьом пунктам ліцензійних вимог, мають активну публікаційну діяльність і можуть бути включені до складу разових спеціалізованих рад. На запит ЕГ гарантка надала потенційний склад спеціалізованих вчених рад (з наданням публікацій членів) для аспірантів 4 курсу.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

У ЗВО сформоване потужне кадрове, матеріальне та організаційне забезпечення проведення досліджень відповідно до тематики аспірантів ОНП. Здобувачі мають можливість безкоштовно користатися бібліотекою. До послуг аспірантів доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Під час огляду МТБ ЕГ було продемонстровано зали бібліотеки, де створено всі умови для проведення наукових зустрічей, інд. роботи аспірантів та консультування з керівниками. Бібліотека закладу забезпечую електронний доступ до основного бібліотечного фонду, репозитарію наукових видань та дисертацій, цифрових каталогів рідкісних книг, каталог рекомендованих інтернет ресурсів, каталогів провідних зарубіжних університетів, про що повідомила дир. бібліотеки Савенкова Л.В. під час огляду МТБ. Аспіранти постійно залучаються до участі у конференція, круглих столах, семінарах. На базі ННІ філософії та освітньої політики відбуваються щорічні звітно-наукової конференції студентів та аспірантів. У 2025

конференція відбулася 9-10 квітня на тему: «Освіта та наука: філософія, культурологія, журналістика, релігієзнавство та освітня політика в контексті соціальних трансформацій – 2025», в якій взяли участь практично всі аспіранти ОНП. Аспіранти мають можливість апробації своїх досліджень на конференціях Інституту, зокрема: ІІ Міжнародна наукова конференція «Наука та суспільство: міждисциплінарній підходи та новітні досягнення» (31.01.25); Міжнародна наукова конференція «Сучасні виклики людства: наука як спосіб діалогу та розуміння» (30.05.25). Аспіранти проф. Терепищого С. О. отримали позитивний досвід участі в Конкурсі проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених МОН України. Здобувачі ОНП мають можливість безкоштовної публікації результатів власного дослідження в фахових виданнях університету категорії В, таких як Культурологічний альманах, Вища освіта України, Гілея (Index Copernicus). Гуманітарний корпус – щорічне видання наукових праць, публікує матеріали доповідей аспірантів на наукових конференціях ННІ філософії та освітньої політики. На зустрічі 4, аспіранти Заїчко В., Ільїн І. Бабаєв Р. підтвердили свої одноосібні та сумісні з керівниками, безкоштовні публікації у наданих виданнях. Сприятливі умови для дослідження тематики аспірантів створені на базі Навчально-наукової лабораторії кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

В контексті ОНП діють різні потенційні формати долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, про що ЕГ отримала інформацію в ході зустрічей 2,3,4,6. Це міжнародні проекти Erasmus+; Jean Monnet («Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій»), зарубіжні конференції, наукові заходи, стажування, грантові програми, мовні курси. Здобувачі ОНП разом із керівниками беруть учать у програмах міжнародної академічної мобільності відповідно до грантової програми Erasmus+ (Академія Мазовецька, м. Плоцьк), Європейської мережі центрів та музеїв науки, штаб-квартири ЮНЕСКО (Франція, Малайзія). Здобувачі ОНП мали можливість долучитися до Зимової Школі «Дні України в Люблянському університеті» (19-26 лютого 2024 року). Завдяки ініціативам Проф. Свириденко Д.Б. аспіранти брали участь у онлайн-зустрічі «Learning Sciences» з Université Paris Cité. ННІ філософії та освітньої політики разом із кафедрою ЮНЕСКО залучила аспірантів до участі у воркшопі із зарубіжними експертами: «Відкрита наука: чому важливо ділитися нашими дослідженнями та як робити це правильно». Співпраця проф. Русакова С.С. з Центром культурологічних та релігійних досліджень Люблянського університету та Центром Східної Європи УМКС, відтворила сприятливі умови залучення аспірантів до актуальних дослідницьких тематик зарубіжних гуманітаріїв. Наукова взаємодія ННІ філософії та освітньої політики з Академією IGNATIANUM в Кракові сприяла збагаченню дослідницького кола аспірантів відповідної тематики. Проф. Свириденко Д.Б., зав. каф. ЮНЕСКО з наукової освіти, залучає своїх аспірантів до сумісного дослідження міжнародної тематики кафедри щодо осмислення та реалізації принципів сталого розвитку відповідно до спільних позицій «Всесвітньої конференції кафедр ЮНЕСКО», а також Інноваційної програми «ШІ молодь», реалізованої командою Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр» Міністерства культури та стратегічних комунікацій України у співпраці із Центром демократії та верховенства права, у партнерстві з ЮНЕСКО, та за фінансової підтримки Японії. В цілому для здобувачів ОНП створені гідні умови для міжнародної академічної мобільності та залучення до дослідницького простору зарубіжних науковців.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Згідно відомостей СО в УДУ за останні роки виконано ряд проєктів та розроблено ряд комплексних тем: Держтема «Філософська парадигма глобальних трансформацій суспільства і освіти: теоретичні та прикладні аспекти» (кер-к проф. В.М. Вашкевич). Держтема «Медіаграмотність та соціальна відповідальність освітян в умовах інформаційної війни», керівник – проф. С.О. Терепищий. Держтема «Освітня політика якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм для сталого розвитку України» (2023 рік) УДУ ім. Драгоманова – проф. В.І. Бобрицька. У 2023 р. викладачами кафедри соц. філософії, філос. освіти та осв. політики отримано фінансування проєкту "Демократичні цінності в освітній практиці: виклики внутрішніх та зовнішніх міграцій після 24 лютого 2022 року" (керівник – проф. С.О. Терепищий). Свириденко Д.Б. був керівником наук.-досл. роботи «Відповідальне громадянство через наукову освіту: соціокультурні механізми реалізації в Україні» (2022-2024 р.р.), «Українська вища освіта як інструмент стратегії миробудівництва» (2019-2021 р.р.), фінансованих МОН України. Залучені до роботи в редколегіях, в т.ч. і міжн. фахових видань. «Освітній дискурс: зб. наукових праць» (категорія Б, 011 – освітні, педагогічні науки та 033 – філософія) (https://surl.li/bhqbqj); «Studia Warminskie» (індекс. Web of Science) (https://surl.li/frhsig)

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Фактів порушення академічної доброчесності, як серед наукових керівників, так і серед здобувачів освіти в УДУ ім. М.Драгоманова не було. УДУ ім. М. Драгоманова послуговується "Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (нова редакція)" від 26 січня 2023 р. (https://surl.li/ybjjjs); "Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова" від 11 травня 2023 р. (https://surl.li/gpdaae). Питання академічної доброчесності перебуває в полі зору Ради молодих вчених, яка ініціює участь здобувачів у заходах по дотриманню вимог академічної доброчесності. В межах Університету та структруних підрозділів / кафедр для викладачів та здобувачів проводяться лекції, тренінги, семінари із запрошенням авторитетних фахівців; обмін досвідом з представниками інших ЗВО (https://surl.li/aqxoln).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку про відповідність ОНП Критерію 10 за підкритеріями: 10.1 – Зміст освітньо-наукової програми забезпечує підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю, володіння методологією наукової та педагогічної діяльності. 10.2 – Наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників. 10.3 – Заклад вищої освіти має спроможність формувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів ступеня доктора філософії. 10.4 – Заклад забезпечує організаційні та матеріальні умови для виконання наукових досліджень, апробації результатів (конференції, семінари, публічні виступи тощо). 10.5 – Створено умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти через участь у конференціях, публікаціях, спільних дослідницьких проєктах. 10.6 – Практикується участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких оприлюднюються та впроваджуються. 10.7 – У закладі діє система забезпечення академічної доброчесності серед наукових керівників та аспірантів. ОНП відповідає рівню В за Критерієм 10.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Формалізувати процес відповідності тем дисертацій напряму наукових інтересів керівників через електронну базу дослідницьких тем та компетенцій науково-педагогічних працівників.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація.**

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	*ID 56862 Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx - Додаток до Звіту ЕГ-1-5.pdf*	I/UXqGxId2KWowHsQ7mi6DOnXEWap4d6vTVTPmJODGw=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бедріна Надія Сергіївна

Члени експертної групи

Шабанова Юлія Олександрівна

Бондарєв Артем Віталійович